

Lahden yhteiskoulun lukion Yhteiskunta- ja talouslinjan pääsykoe 29.4.2019 klo 8.30-10.00

Ohjeistus:

- Tehtävät 1 (monivalinnat), 2 (käsitteet) ja 3 (väittämät) vastataan samalle konseptipaperille. Tehtävä 4 (essee) vastataan eri konseptipaperille. Kirjoita nimesi molempiin konseptipapereihin.
- Monivalintatehtävissä ja väittämissä on vain yksi oikea vastaus. Oikea vastaus 0,5 pistettä, väärä vastaus – 0,5 pistettä ja tyhjä vastaus 0 pistettä. Tehtävien kokonaispistemäärä on vähintään 0 pistettä.
- Kokeen maksimipistemäärä on 18 pistettä. Hakijan sama kokonaispistemäärä jaetaan kolmella, jolloin saadaan yhteishakuun lisättävät pisteet (maksimipisteet 6).
- Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 9.30. Kaikki koepaperit palautetaan kokeen valvojalle.

Tehtävä 1. Monivalintatehtävät (Oikea vastaus 0,5 p., väärä vastaus – 0,5 p. ja tyhjä vastaus 0 p.)

Pisteytys: (12 X 0,5 P → YHT 6 P)

1. Kuinka monen vuoden välein normaalisti järjestetään EU-vaalit?
A) 3 vuoden
B) 4 vuoden
C) 5 vuoden
D) 6 vuoden
2. Missä EU:n toimielimessä kokoontuvat eri jäsenmaiden presidentit ja pääministerit?
A) komissiossa
B) parlamentissa
C) Eurooppa-neuvostossa
D) Euroopan unionin neuvostossa (ministerineuvosto)
3. Mikä seuraavista oikeuksista ei pidä paikkaansa? Suomessa 15-vuotias
A) voi olla perustamassa yhdistystä
B) voi tehdä työsopimuksen huoltajan suostumuksella
C) voi ajaa kevytmoottoripyöräkortin
D) on rikosoikeudellisen vastuun alainen
4. Jos vuokranantaja irtisanoo vuokralaisen, joka on asunut asunnossa kahden vuoden ajan, kuinka monta kuukautta vähintään on vuokrasopimuksen irtisanomisaika?
A) 1 kuukausi
B) 3 kuukautta
C) 6 kuukautta
D) 12 kuukautta

5. Mikä on marginaalikorko?
- A) viitekorko, esimerkiksi euribor
 - B) pankin oma korko, esimerkiksi Prime-korko
 - C) pankin lainasta saama voitto-osuus
 - D) EKP:n määrittelemä yleinen euro-alueen korkotaso
6. Jos haluat perustaa uuden puolueen, niin kuinka monta kannattajakorttia pitää vähintään kerätä, jotta puolueen voi rekisteröidä?
- A) 1000
 - B) 2000
 - C) 5000
 - D) 10 000
7. Jos henkilö on mielestään kokenut vääryyttä oikeusprosessissa, hän voi tehdä kantelun
- A) Korkeimmalle oikeudelle
 - B) Korkeimmalle hallinto-oikeudelle
 - C) Valtakunnansovittelijalle
 - D) Eduskunnan oikeusasiamiehelle
8. Mikä toimielin tekee kunnassa kaikista merkittävimmät päätökset?
- A) kunnanjohtaja
 - B) kunnanhallitus
 - C) kunnanvaltuusto
 - D) lautakunta
9. Mikä seuraavista ei kuulu presidentin valtaoikeuksiin?
- A) presidentti johtaa ulkopoliitikkaa valtioneuvoston kanssa
 - B) presidentti on armeijan ylipäällikkö
 - C) presidentti voi hajottaa hallituksen
 - D) presidentti nimittää korkeat virkamiehet
10. Mikä seuraavista sovitteluun liittyvistä väitteistä ei pidä paikkaansa?
- A) sovittelun onnistuessa syylliselle ei tule rikosrekisterimerkintää, mikäli asia ei etene oikeuteen
 - B) sovittelun onnistuessa syyllisen ei tarvitse maksaa oikeudenkäyntikuluja, mikäli asia ei etene oikeuteen
 - C) kaikki rikokset ovat soviteltavissa
 - D) sovittelun onnistuminen vaatii kaikkien asianosaisten hyväksynnän
11. Jos euron arvo devalvoituu suhteessa muihin valuuttoihin, niin
- A) Suomen tuontiteollisuus hyötyy asiasta
 - B) Suomen vientiteollisuus hyötyy asiasta
 - C) Matkailu ulkomaille (ei euro-maihin) on aiempaa edullisempaa
 - D) Suomen valtion on edullisempaa lyhentää ulkomaista dollarivelkaa pois

12. Mikä on Euroopan Keskuspankin tärkein tehtävä?

- A) rahan liikkeelle laskeminen
- B) rahoitussektorin valvominen
- C) inflaatiovauhdin pitäminen noin kahdessa prosentissa
- D) verotuksesta päättäminen

Tehtävä 2.

Määrittele seuraavat käsitteet:

Pisteytys: (4 X 1 P → YHT 4 P)

- a. osakesäästötili
- b. deflaatio
- c. toimitusministeristö
- d. kansalaisaloite

Tehtävä 3.

Pisteytys: (6 X 0,5 P → YHT 3 P)

Pitävätkö seuraavat väittämät paikkansa (oikein/väärin):

(Oikea vastaus 0,5 p., väärä vastaus – 0,5 p. ja tyhjä vastaus 0 p.)

- a. Suomen eduskuntavaalien valtakunnallinen äänestysprosentti keväällä 2019 oli yli 70 %
- b. Suomessa asui yli 250 000 ulkomaan kansalaista vuonna 2018
- c. Suomessa syntyi vuonna 2018 alle 50 000 lasta
- d. Syntyvälle lapselle voi antaa enintään kolme etunimeä
- e. Lähimaksulla voi maksaa enintään 50 euron maksuja
- f. Suomessa alle 18-vuotias nuori voi solmia avioliiton presidentin myöntämällä poikkeusluvalla

Tehtävä 4. Essee (Vastaa molempiin kysymyksiin A ja B samalle konseptille)

Pisteytys: (YHT 5 P)

- A) Kerro eduskuntavaalien kulku ehdokasasettelusta kansanedustajien valintaan (3 P)
- B) Alla oleva taulukko kuvaa eri puolueiden ehdokkaiden saamia äänimääriä. Ketkä kolme ehdokasta tulisivat valituiksi? (2 P)
- (Tee laskusuoritus konseptille osana vastausta.)

	Ehdokas	Ääniä
Perinnepuolue	A1	10 000
	A2	5000
	A3	4500
	A4	4500
Muutospuolue	B1	11 000
	B2	9500
	B3	500
Vaihtoehtopuolue	C1	6000
	C2	5000
	C3	600
	C4	400